

EUROPSKI PARLAMENT

2009 - 2014

Odbor za kulturu i obrazovanje

2013/2167(INI)

22.1.2014

MIŠLJENJE

Odbora za kulturu i obrazovanje

upućeno Odboru za vanjske poslove

o vanjskoj politici EU-a u svijetu kulturnih i vjerskih razlika
(2013/2167(INI))

Izvjestitelj za mišljenje: Georgios Papanikolaou

PA_NonLeg

PRIJEDLOZI

Odbor za kulturu i obrazovanje poziva Odbor za vanjske poslove da kao nadležni odbor u prijedlog rezolucije koji će usvojiti uključi sljedeće prijedloge:

- A. budući da EU karakterizira njezina kulturna i vjerska raznolikost te je u središtu bogate kulturne razmjene; budući da su u skladu s Europskom agendom za kulturu svi relevantni dionici zajednički postavili cilj promicanja kulture i kulturnog dijaloga kao ključnog dijela vanjskih odnosa EU-a i Europske politike susjedstva;
 - B. budući da EU nije samo gospodarsko područje ili tržišna snaga; budući da uzastopna proširenja EU-a, mobilnost europskih građana, prošli i sadašnji migracijski tokovi te različite razmjene s ostatkom svijeta pridonose ovoj raznolikosti kultura, svijesti, uvjerenja i vjera;
 - C. budući da je kultura snažan instrument za promicanje ljudskih prava jer potiče uzajamno poštovanje i sposobnost slušanja i razumijevanja osoba drukčijeg ponašanja, mentaliteta, načina razmišljanja ili pripadnosti drugim religijama i vjerama;
 - D. budući da kultura pospješuje razvoj, društvenu uključenost, demokraciju, ljudska prava, trgovinu, inovacije, obrazovanje, sprječavanje sukoba i pomirenje, međusobno razumijevanje, kreativnost i poduzetništvo;
 - E. budući da stvaraoci i umjetnici zapravo služe kao kulturni „diplomati“ razmjenjujući i uspoređujući svoje različite estetske, političke, moralne, društvene ili vjerske vrijednosti;
 - F. budući da je EU potpisnik Konvencije UNESCO-a o zaštiti i promicanju raznolikosti kulturnih izričaja iz 2005., kojom se nastoji osigurati mogućnost širenja stručnog znanja na području kulture diljem svijeta; budući da se kulturnom razmjenom promiče učenje, međusobno razumijevanje, mir i stabilnost;
 - G. budući da poštovanje slobode kulturnog i vjerskog izražavanja i prakticiranja prije svega podrazumijeva da se strogo poštuju ljudska prava;
 - H. budući da internet može olakšati slobodu izražavanja, pluralizam, razmjenu informacija, pristup kulturnom sadržaju, obrazovanje, ljudska prava, razvoj, slobodu okupljanja, demokraciju i međukulturalnu i međureligijsku interakciju i uključenost;
1. podsjeća da je obrazovanje, bilo formalno bilo neformalno, u svim oblicima učenja, osposobljavanja i obuke među sustručnjacima, preduvjet za pristup kulturi i promicanje mobilnosti te, u vezi s tim, ističe važnost osiguranja jednakog pristupa obrazovanju za sve; naglašava važnost proučavanja kultura kako bi se bolje razumjela kulturna i vjerska baština; naglašava ulogu kulture kao sredstva promicanja demokratizacije, ljudskih prava, sprječavanja sukoba i igradnje mira, dok se njome istodobno osigurava uvažavanje svih oblika različitosti; privlači pozornost na javne diplomatske napore koji čine temelj za predstavljanje Unije trećim i susjednim zemljama;
 2. naglašava da su demokratske i temeljne slobode, kao što su sloboda izražavanja, sloboda

tiska, pristup informiranju i komunikaciji, sloboda vjere ili uvjerenja, pravo na život bez oskudijevanja i straha te sloboda mrežnog i izvanmrežnog povezivanja, preduvjeti za kulturno izražavanje;

3. naglašava važnost kulturne i javne diplomacije u promicanju interesa i vrijednosti EU-a u svijetu te naglašava potrebu da EU djeluje kao globalni akter; pozdravlja programe Erasmus+ i Europa za građane kojima će se doprinijeti povećanju jezičnog znanja, kulturne svijesti, aktivnog građanstva i uzajamnog razumijevanja;
4. naglašava važnost programa Kreativna Europa u kulturnim i kreativnim sektorima, posebno u audiovizualnom sektoru; zahtijeva uspostavu kulturne vize za državljane trećih zemalja, umjetnike i druge stručnjake u kulturnom sektoru poput programa znanstvenih viza koji je pokrenut 2005.; naglašava važnost razmjene kulturnih dobara, osobito u kontekstu bilateralnih sporazuma; također ističe da su mnogi europski filmovi, posebno filmovi s podnaslovima koji se natječu za nagradu LUX, vrlo pogodni za promicanje međukulturalnog razumijevanja;
5. naglašava važnost EU-a kao jedinstvenog i uspješnog društvenog i kulturnog projekta čiji je cilj utjecati na shvaćanje građana trećih zemalja; poziva države članice i institucije EU-a na jačanje kulturne komponente vanjske politike EU-a kao instrumenta za zaštitu raznolikosti kultura, tradicija i jezika unutar EU-a i u inozemstvu; potiče EU da promiće načelo „ujedinjena u raznolikosti“ s ciljem oblikovanja mentaliteta u trećim zemljama tako da se obvežu zaštiti svoju kulturnu raznolikost;
6. podsjeća da je potrebna zajednička strategija EU-a za kulturu u vanjskim aktivnostima Europske unije kojima koordinira Europska služba za vanjsko djelovanje (ESVD), kako bi se omogućilo strateško i učinkovito korištenje kulturnim resursima i proračunom; potiče ESVD da prouči rezultate pripremnog djelovanja na području kulture u vanjskim odnosima te da uključi kulturu kao važan element vanjske politike i diplomacije EU-a; potiče ESVD da uspostavi kontaktну točku s posebnom zadaćom koordiniranja kulturne diplomacije;
7. poziva ESVD i izaslanstva EU-a da objave i nadopune kulturne inicijative koje su pokrenule i provode države članice, kao i one koje su poduzele institucije EU-a, kao što nagrada LUX; poziva na širenje bogate europske kulturne baštine kao sredstva za promicanje kulturne razmjene i turizma;
8. podupire sve veću suradnju i sudjelovanje trećih i susjednih zemalja u kulturnim i obrazovnim programima EU-a, poput pokretanja multinacionalnih projekata i olakšavanja postupka dobivanja viza za aktere tih projekata; naglašava da bi ti programi trebali biti u skladu s pravnom stečevinom EU-a te kulturnim i povijesnim značajkama Unije; potiče sinergije i dobre prakse u inicijativama mladih, u programima mobilnosti za sve sudionike u programima Erasmus+ i Kreativna Europa, s ciljem poboljšanja međusobnog razumijevanja i promicanja višejezičnosti, sporta, medija, turizma, volontiranja i osposobljavanja kao sastavnih elemenata vanjskih odnosa;
9. poziva institucije EU-a na jačanje kulturne suradnje s trećim zemljama za promicanje prepoznatljivosti Europske unije i njezinih država članica, pristupa tržištu za kulturna dobra i usluge iz zemalja u razvoju, turizma, ulaganja, kao i stručnosti na području

baštine;

10. naglašava da digitalizacija, virtualne razmjene, eTwinning i otvoreni obrazovni sadržaji nude neusporedive mogućnosti za daljnji razvoj interakcije s trećim i susjednim zemljama na području kulture i obrazovanja;
11. naglašava ulogu novih tehnologija kao instrumenata za povezivanje ljudi, i građana EU-a i građana trećih i susjednih zemalja, kroz kulturu i uvažavanje različitosti; naglašava važnost novih medija u osiguravanju pristupa kulturnim dobrima, što su pokazali ključni projekti kao što je Europeana; naglašava važnost „virtualnih razmjena” preko društvenih medija i komunikacijske tehnologije, kao kanala za rasprave i mreže za razmjenu mладих među kulturnim i obrazovnim institucijama; žali što represivni režimi sve više cenzuriraju i nadgledaju internet; potiče Komisiju da provede preporuke navedene u Rezoluciji Europskog parlamenta od 11. prosinca 2012. o strategiji digitalne slobode u vanjskoj politici Europske Unije¹;
12. potiče EU da razvije programe kulturne suradnje s ciljem povećanja pristupa kulturi i međuljudskim kontaktima; zahtijeva produženje i širenje prekograničnih programa za kulturnu suradnju u okviru Europskog instrumenata za susjedstvo, poput programa „Euromed Heritage IV”, za očuvanje i promicanje europske kulturne baštine i međukulturne razmjene;
13. promiče korištenje društvenim medijima i drugim oblicima interaktivnog kulturnog dijaloga kao sredstvima za privlačenje mладih zajedničkim vrijednostima EU-a, uključujući ljudska prava, vladavinu prava, demokraciju i dobro upravljanje; naglašava važnost inicijativa s mладima na čelu za promicanje sudjelovanja mладih i građanstva;
14. naglašava važnost okvirne politike EU-a za kulturu u vanjskim odnosima u svrhu promicanja temeljnih vrijednosti naših demokratskih društava i borbe protiv ideologija populističkih pokreta koji izbijaju unutar EU-a i u inozemstvu;
15. potvrđuje vezu između kulturnih prava i ljudskih prava, međutim protivi se korištenju kulturnim ili vjerskim argumentima da bi se opravdalo kršenje ljudskih prava; naglašava da Europska unija treba nastaviti s naporima da bi bila relevantna „meka” i „civilna sila” koja se temelji na standardima i vrijednostima koje nadahnjuju budući svijet;
16. naglašava činjenicu da se kulturnim aspektom diplomatskih i vanjskih odnosa pruža mogućnost za više ciljanu sliku EU-a na svjetskoj sceni i stvaranje zajedničkog vanjskog europskog kulturnog identiteta koji se temelji na načelu „ujedinjena u raznolikosti”; naglašava da je potreban strateški pristup kulturnom aspektu vanjskih poslova EU-a kako bi se u potpunosti iskoristio taj potencijal;
17. primjećuje da je kultura moćno sredstvo koje može donijeti dodatnu vrijednost za diplomatske i vanjske odnose EU-a te poziva na jačanje izgradnje kapaciteta u pogledu kulturnih vještina kroz obuku diplomata EU-a kako bi se osiguralo da su dobro pripremljeni da postanu kulturni veleposlanici zemalja EU-a.

¹ Usvojeni tekstovi, P7_TA(2012)0470.

REZULTAT KONAČNOG GLASOVANJA U ODBORU

Datum usvajanja	21.1.2014
Rezultat konačnog glasovanja	+: -: 0:
Zastupnici nazočni na konačnom glasovanju	Zoltán Bagó, Malika Benarab-Attou, Piotr Borys, Jean-Marie Cavada, Silvia Costa, Lorenzo Fontana, Mary Honeyball, Cătălin Sorin Ivan, Petra Kammerevert, Morten Løkkegaard, Emma McClarkin, Emilio Menéndez del Valle, Martina Michels, Marek Henryk Migalski, Katarína Neved'álová, Doris Pack, Chrysoula Paliadeli, Monika Panayotova, Marietje Schaake, Marco Scurria, László Tőkés, Helga Trüpel, Gianni Vattimo, Marie-Christine Vergiat, Sabine Verheyen
Zamjenici nazočni na konačnom glasovanju	Ivo Belet, Nadja Hirsch, Seán Kelly, Georgios Papanikolaou, Joanna Katarzyna Skrzylewska